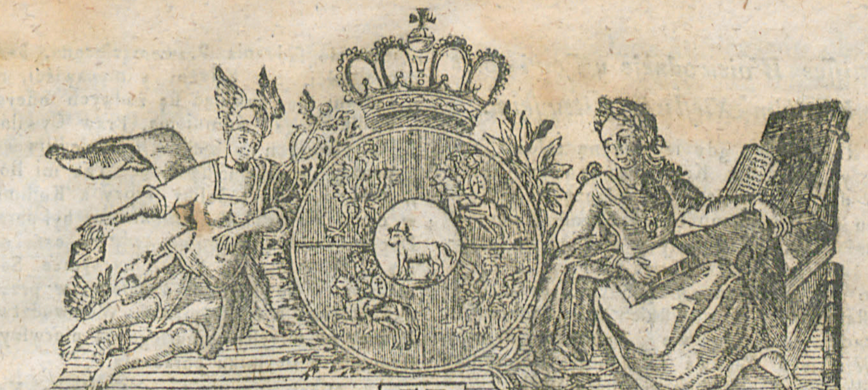

NOVA ET VETERA Numer 96

GAZETA WARSZAWSKA

We SRZODĘ, DNIA 2. GRUDNIA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 2. Grudnia.

SESSYA SEYMOWA CXCVII.

Dnia 27. Liſtopada.

Po przybyciu J. K. Mości do Senatu, JP. Marſzałek Konfed: Koron: w Zagaieniu ſwoim wyraził, ażeby nieprzerwanie poſtępuiąc w roſpoczętey Materyi, przyſtąpiono do kontynuacyi Proiektu o *Rekrutach*.

Czytał JP. Sekretarz Seymowy dalſze Artykuły z tego Proiektu, iakoliteż różne od Poſłów dodatki podane. Po różnych licznych oświadczonych zdaniach, y uczynionych odmianach y poprawach, niektóre Punkta z tego Proiektu, iednomyślnością przyięte zoſtały; dalſzych zaś Punktow decyzya, do naſtępuiącey odłożona zoſtała Seſſyi.

Za domaganiem ſię niektórych JJ.PP. Posłów, czytany był *Raport* do *Kommiſsyi Woyſkowey* przyſłany, w którym donieſienie uczynione było od Officera Woyſka *Litewſkiego* iż ſłyſzał tenże od Officerów *Moſkiewſkich*, że kilka Pułków *Roſsyiſkich*, w Granicę W. Xięſtwa *Litewſkiego* wniść ma.

Po przeczytanym takowym *Raporcie*, wielorakie otworzone były zdania, ażeby wczeſna oſtrożność y zabeśpieczenie Granic *Litewſkich* naſtąpiło. Zaczym podany zoſtał Proiekt Zalecenia *Kommiſsyi Woyſkowey*, ażeby ta, Woyſko *Litewſkie* w Broń y Amunicyą opatrzyła, wziąwſzy na to, ieśliby tego potrzeba wyciągała, pieniędze nawet ze *Skarbu Koronnego*; tudzież, ieżeliby okoliczności wyciągały, żeby Kommendy Woyſka *Litewſkiego*, Woyſkiem Koronnym zmocniła; maiąc zawſze granice y w Koronie dobrze opatrzone. Na takowe Zalecenie, iednomyślna wſzyſtkich naſtąpiła zgoda.

Seſſya Solwowaną zoſtała na Poniedziałek naſtępuiący na godzinę 10. to ieſt na dzień 30. Liſtopada.

Dnia 19. Liſtopada podana ieſt do Aktow tuteyſzych nowa *Konſtytucya* naſtępuiąca:

Kommissye Woiewodzkie y Powiatowe w Wielkim Xięstwie Litewskim.

Rząd dobry gdy iest iedyną całości, ozdoby y pożytków Kraiowych zasadą, ażeby przeto do uskutecznienia tych szczęśliwości dążęcemu powszechnemu Ustaw Seymu ninieyszego zamiarowi, odpowiadały y pomagały, szczególne każdego Woiewodztwa y Powiatu urządzenia: My Król, za zgodą Seymuiących Stanów ustanawiamy, po wszystkich Woiewodztwach, Powiatach, y w Xięstwie *Zmudzkim* Prowincyi Wielkiego Xięstwa *Litewskiego*, Kommissye Porządkowe, w następuiących przepisach.

Każde Woiewodztwo y Powiat na pierwszym Seymiku Gromnicznym Gospodarskim, Obywatelów swego Woiewodztwa, czy Powiatu, dobrze osiadłych, pod Kondemnatami niezostaiących, w niczym podług Prawa nie notowanych, Osób pietnaście naymniey (zostawuiąc wolność każdemu Woiewodztwu y Powiatowi obierania więcey Kommissarzów, ieżeliby tego uznały potrzebę) czy iednomyślnością, czy większością głosów wybierze, y na lat dwa kredensować będzie, a Xięstwo *Zmudzkie* y Powiat *Oszmiański* iako dwie Repartycye maiący, na każdą Repartycyą po Osob pietnaście wybierać ma.

Z Urzędników Ziemskich y Grodzkich po iedney tylko Osobie z Ziemstwa y Grodu umieszczonemi w Kommissyi być mogą, celem nieubliżenia kompletu Sądowego w Grodach, y Ziemstwach, Senatorowie Woiewodzcy, Ciwunowie, Marszałkowie Powiatowi, Podkomorzowie, Starostowie Grodowi y Chorążowie, w tey Kommissyi bez obrania zawsze zasiadać mogą, a przy reassumowaniu się każdey Kommissyi zasiadać powinni, gdy nie są zaięci usługą publiczną.

Funkcyą tę Kommissarską pracowitą, a bezpłatnie odbywać się mianą, mieć chcemy Stopniem zasług Obywatelskich.

Kommissarze wybrani natychmiast, tak iak Deputaci, w przytomności Obywatelów w Izbie Seymikowey wykonać maią Iurament na tę Rotę: —— „ Ia N. przysięgam Panu Bogu Wszechmogącemu w Troycy Swiętey iedynemu, iako w sprawowaniu tego Urzędu moiego, wiernie y sprawiedliwie pilnuiąc powinności Prawem przepisanych czynić y zachowywać się będę, ku naywiększemu dobru y pożytkowi Kraiowemu, oraz Woiewodztwa mego, y każdego w szczegulności w nim Obywatela, starania moie kierować, Sprawy Urzędowi mo- „ iemu do sądzenia Prawem zlecone, bez parcyalności, bez boiaźni y nienawiści, niebiorąc ani spodziewaiąc się żadnych offerencyi, wedle Boga, Sumnienia, Praw Cywilnych y Woyskowych, y według sprawiedliwości Sądzić y sprawować się będę. Tak mi Boże dopomoż. „ —— Ieżeliby który z Kommissarzy w ciągu Funkcyi Kommissarskiey był obrany na Deputacyą, lub Poselstwo, tedy na czas oddalenia się Deputata lub Posła, na tymże Seymiku obierze Woiewodztwo drugiego, w przypadku zaś którego z nich śmierci, Woiewodztwo czy Powiat na mieysce zmarłego na pierwszym następuiącym Seymiku obrać ma.

Niżeli zaś Elekcya dwuletnia Kommissarzów na następuiącym Gromnicznym Seymiku uskuteczni się, tym czasem do Kommissarzow Woiewodzkich y Powiatowych determinuiemy Kommissarzów tych, którzy Prawem teraźnieyszego Seymu do likwidowania Intrat w każdym Woiewodztwie, Powiecie y Xięstwie *Zmudzkim* są wyznaczeni, a ci na dniu piętnastym Miesiąca Grudnia, Roku Tysiąc Siedmset Ośmdziesiąt Dziewiątego, do Miast Kapitalnych swych Woiewodztw y Powiatów ziechawszy się, przysięgę z Roty wyżey przepisaney przed Aktami Ziemskiemi lub Grodzkiemi wykonaią, y Funkcye Kommissarskie do czasu Seymików Gromnicznych, podług obiaśnionych ninieyszym Prawem powinności, zastępować y exekwować będą.

(*Reszta w Suplemencie.*)

Z Kolonii d. 5. Listop: Generał Graf *de Wartensleben* w *Monasterskiey* Służbie zostaiący, wyiechał ztąd do *Bonn* po ostatnie swe Instrukcye, ponieważ nominowany został Kommendantem *Monasterskiego* Woyska Cyrkularnego, przeznaczonego do *Leodyum*. Głoszą, że 3,600. *Prusakow*, 600. ludzi *Monastyrskiego* Woyska, y 600. ludzi Woyska Xiążęcia *Palatina Renu*, do Exekucyi tey przeznaczono.

Podług dzisieyszey naszey Gazety *Francuskiey*, zgromadził się Lud d. 23. Października przy odgłosie Bębnów, przed Ratuszem w *Trewirze*, y część

Magiſtratu, dla uniknienia zapalczywości Ludu, ucieczką oddalić ſię muſiała, innych zaś Magiſtratowych pozoſtałych zamknięto na Ratuſzu wraz z oſobami wchodzącemi do *Kommiſſyi*, od Xiążęcia *Elektora* dla uczynienia Sprawiedliwości Mieſzczanom wyznaczoney; y nieprędzey *Kommiſſarzow* owych ztamtąd wypuſzczono, aż o godzinie w pół do oſmey w wieczor, kiedy wprzód na wſzyſtko, czego tylko Lud pretendował, pozwolili, y wſzyſtko podpiſali. Na czele rzeczoney *Kommiſſyi* naydowali ſię Grafowie *de Walderdorff* y *Keſſelſtadt*.

Z Londynu d. 30. *Paźdz*: Wſzyſtkie od Wyſp naſzych *Weſtindyiſkich* oczekiwane Okręty, ſzczęśliwie zawinęły, y mnogość świeżego Cukru przywiezionego na nich, wzbudza w nas nadzieię, iż towar ten zniży ſię w cenie ſwoiey.

Przed kilką dniami powrócił tu z *Paryża* ieden znaiomy Pan tuteyſzy, który opowiadał, że w burzliwych owych dniach w *Paryżu*, chodził w ſukni białey, y za ſobą wołaiących ſłyſzał: *Oto Młynarz, ktory rozmaite Wory Maki ukrył*. Zaraz go porwano, y do Placu *la Greve* na obieſzenie prowadzono. Uſprawiedliwiał ſię on ile możności iak naylepiey, y niewinność ſwą pokawał, twierdząc ſię być *Anglikiem*, tyle Dobr poſiadaiącym, iż zgoła potrzeby niemiał bawienia ſię handlem. Ale ponieważ to wſzyſtko wyrażał w ięzyku *Fraucuſkim*, nie dano mu wiary, lecz koniecznie chciano go powieſić. Gdy iuż wſzelkie do Exekucyi przygotowania uczyniono, zawołał ieden z owego tłoku: *Kiedy W. Pan ieſteś* Anglik, *czemu po* Angielſku *nierozmawiasz?* Poſtrzegł ſię ten *Anglik*, po *Angielſku* ſwą niewinność opowiedział; y tak ſwe życie ratował.

Z Bruxelli d. 8. *Liſtop*: W teraźnieyſzych naſzych Domowych zamieſzkach (na co y Gazeta tuteyſza utyſkuie) ponieważ y Duchowni po wielkiey części rzecz Rokoſzanów utrzymuią, przeto iednych do Więzienia biorą, inni do tychże Rokoſzanów uciekaią. Między temi zbiegłemi, że ſię y niektórzy bogaci Opaci znayduią, przeto Ceſarz Jmć, kazał te Opactwa ſekweſtrować. Wyſłani tam Ekonomowie Ceſarſcy, niewiele mieli pracy w Sekweſtrowaniu y ſpiſywaniu tamecznych Bogactw, bo prawie nic nie znaleźli. W Skarbie iednego z naybogatſzych Opactw, zaſtali tylko *Złotych* 4. *Groſzy* 8. *Szelągow* 2. Drugiego także bogatego Opactwa Skarb, miał w ſobie *Szeląg* 1. Argenterya Kościelna zniknela. Zamiaſt Srebnych Kościelnych y Domowych Sprzętów, miedziane tylko y cynowe podłożono. Dobra wſzyſtkie wielkiemi Długami obciążone znaleziono. Nadto ieſzcze, pozoſtali w tychże Opactwach Zakonnicy, nie maiąc żadnego pożywienia, proſzą ieſzcze u Ceſarza Jmci o wſpomożenie.

Z Starey-Gradyſki d. 26. Pażdzier: Do 9,000. *Bośniakow*, ktorzy pod Kommendą Baſzy *Travnickiego* obozem ſtoią przy *Podraſnica* niedaleko *Banjaluka* przyłączył ſię teraz Sławny ów Baſza z *Scutari* z 24,000. ludzmi, tak, że tameczne Korpus ſkłada ſię z 33,000. ludzi. Mamy tu wiadomość o tym niezawodną, y natychmiaſt o przybyciu Baſzy z *Scutari* donieſiono Ceſarzowi Jmci y Felt-Marſzałkowi *Laudonowi*.

Z Wiednia dnia 7. Liſtop: Rzecz ieſt niezawodna, że dnia 27. Pażdziernika wezwano *Turecką* Fortecę *Orſowę* do poddania ſię. Ale po naſtąpioney Odpowiedzi ſprzeczney, zaczęto dnia 28. bombardować do tego mieyſca. Arcy-Xiąże *Franciſzek* trzyma Dyrekcyą tego Oblężenia, y zaſłuży ſobie przez to na Wielki Krzyż Orderu Zołnierſkiego *Tereſy*.

Z Bruxelli d. 10. Liſto: Tu wſzelka ieſzcze trwa ſpokoyność, y *Stany Prowincyi* kazały *Rządowi* podać nayuroczyſtſze zapewnienie o ſwey Wierności y Przywiązaniu do Ceſarza Jmci. W powſzechności tak ſą dobre poczynione Dyſpozycye, że wſzelki rozruch, wkrotce będzie uśmierzony.

Z Paryża d. 9. Liſtop: W nocy z dnia 6. na 7. przyprowadzono Barona *de Bezenval* pod Eſkortą 600. ludzi od Milicyi Narodowey z czterma harmatami, do Juryzdykcyi *Chatelet*, ażeby ta ferowała na niego Dekret. Margraf, *de St. Hurugue*, który także był wzięty dawniey do Areſztu, uwolniony teraz zoſtał pod warunkiem ſtawienia ſię znowu, kiedy zaydzie Rekwizycya.

Na Seſſyi *Narodowego Zgromadzenia* dnia 6. JP. *Bouche* zaproponował, ażeby wſzyſtkie Penſye wynoſzące więcey niż 300. *Liwrow*, były ſkaſſowane. Gdy na to nie było zgody, proponował on, azeby ſkaſſowano Penſye wſzyſtkie czyniące więcey niż 3,000. *Liwrow*; wſzakże odpowiedziano na to, że o tey materyi, niemożna pierwey deliberować, aż *Regeſtr Penſyonariuſzow* będzie drukowany. Rzecz ieſt pewna, że w penſyach, znaczna Reforma będzie przedſięwzięta. JP. *de Sartines* (*naprzykład*) miał dawniey Penſyi 80,000. *Liwrow*; pożniey 60,000. *Liwrow*; która teraz, do 16,000. *Liwrow* ma być zmnieyſzona.

Z Semlina d. 5. Liſtop: Głoſzą, że w *Orſowie* przez ſtrzelania naſze wſzczoł ſię pożar, y że tak potężnie do tego mieyſca bombarduią naſi, iż *Turcy* w *Kazemattach* nawet trzymać ſię iuż niemogą; ſpodziewamy ſię więc niezadługo odebrać wiadomość o poddaniu ſię tey Fortecy. Gdyby potwierdziłaſię ta nowina, że *Bukareſt* od naſzego Woyſka iuż ieſt oſadzony, tedy Reymenta tak rychło podobno nieprzenioſą ſię do Leż Zimowych.

SUPLEMENT
DO GAZETY WARSZAWSKIEY
We SRZODĘ DNIA 2. GRUDNIA ROKU 1789.

Z Warszawy dnia 2. Grudnia.

SESSYA SEYMOWA CXCVIII. *Dnia 30. Listopada.*

Po przybyciu J. K. Mci do Senatu, JP. Marszałek *Konfeder:* Koron: upraszał, ażeby iuż w części zadecydowany Proiekt względem *Rekrutow*, był kontynuowany.

Gdy JP. Sekretarz Seymowy przeczytał dalsze Artykuły tego Proiektu, powstały spory względem oznaczenia czasu, kiedy te *Rekruty* maią być dawane, czyli za każdą Rekwizycyą *Kommissyi Woyskowey?* czyli wtedy, gdy Władza Kraiowa wydawać rozkaże? *Pro y Contra* wielorakie w tey mierze otworzono Zdania, y dodatki do tego Proiektu były oddane, na które gdy iednomyślna przez czas długi niezachodziła zgoda, zgodzono się nakoniec, ażeby ieszcze w tey mierze *Prowincyonalna Sessya* złożona była, y na tey porozumienie się rozróżnionych zdań nastąpiło.

Uczynione było Wniesienie do *Stanow*, ażeby nastąpiło zalecenie *Kommissyi Skarbowey Litewskiey*, wzięcia z dochodow Skarbu W. X. Lit. Trzykroć Sto Tysięcy Złł: na Administrowanie *Tabaki* na Skarb *Litewski*. Podany Proiekt tego zalecenia, gdy był przeczytany, dla zachodzących ieszcze niektórych Kwestyi, Decyzya onego do przyszłey odłożona została Sessyi.

Podany był do Laski obszerny Proiekt względem Urządzenia *Zydow* w Kraiach Rzpltey, ażeby ich użytecznemi uczynić; takowy Proiekt, gdy został przeczytany, wzięty iest do Deliberacyi.

Sessyą Solwowano na dzień następuiący na godzinę 10.

JP. Małachowski Woiewoda *Mazowiecki*, chcąc uiścić Ofiarę swą na zaprzeszłey *Sessyi Seymowey* dla Rzpltey obiecaną, nazaiutrz zaraz udawszy się do tuteyszego Grodu, zapisał w Aktach Hipotekę, tak na siebie, iako y na Sukcessorów swoich, iż poki Fabryka Zelazna w Dobrach swych trwać będzie, y poki Materyały stawać będą, póty corocznie Cetnarów trzydzieści w Bombach, Granatach, Kulach, y Kartaczach, z tychże Dobr, do Arsenału *Warszawskiego* wydawane będą. Oprocz tego ieszcze, tenże gorliwy o Dobro Publiczne Senator, na zaprzeszłey także Sessyi, Sto Cetnarów w Kulach, Bombach, Kartaczach y Granatach, na ten raz, z tychże swych Kuźnic, do pomienionego Arsenału *Warszawskiego* ofiarował, y w ciągu trzech Miesięcy dostawić ie przyobiecał.

Reszta Konstytucyi o Kommissyach Woiewodzkich y Powiatowych w Wielkim Xięstwie Litewskim.

Mieysce do czynności y Sądów, dla teyże Kommissyi Miasta Stołeczne *respective* każdego Woiewodztwa, lub Powiatu determinuiemy. Sessye codziennie (oprócz Swiąt) od godzi-

ny ofmey ranney, do godziny pierwfzey z południa trwać maiące, naznaczamy; Samą zaś Kommiffyą nieuftannie ciągłą w komplecie Ofob naymniey trzech mieć chcemy, w którey liczbie (ieżeliby fię tak mały znaydował Komplet) tedy z Kommiffarzów, którzy fą z Urzędu fwego *Affeffores nati*, nie więcey iak ieden z porządku zafiadać będzie.

Dla czego obrani Kommifsarze na mieyfce wyznaczone naydaley we dwa tygodnie po obraniu fiebie ziechawfzy fię, pod prezydencyą zawfze Cywilną, pierwfzego z Urzędu lub inftrumentu *Electionis*, Kommifsyą Woiewodzką ufunduią, czas zafiadania y Kadencye między fobą ułożą, y rozdzielą tak, aby zawfze niemniey iak trzech Kommilsarzów przytomnych było, y ten układ fwoy w Protokule każdodzienne czynności Kommifsyine zawierać maiącym, przez iednego z Kommifsarzów utrzymywać fię powinnym zapifzą. Regenta *unanimitate* czy *pluralitate* głofow obranego, y Rotą dla Regentow Sądowych przyfięgłego kredenfować będą, y do dopełnienia czynności Urzędowi fwemu powierzaiących fię, wraz przyftąpią; A te Kommissye w takim upoważnieniu y beśpieczeńftwie Ofob mieć chcemy, iakie ieft wfzyftkim Prawem zaftrzeżone Iuryzdykcyom Sądowym w fprawowaniu Ich Funkcyi.

Szczególne dla Kommifsyi obowiązki, ofobnemi opifuią fię Artykułami,

O Materyi Cywilno-Woyfkowey.

Gdy Woyfka Konfyftuiące w czafie pokoiu ftale po Woiewodztwach y Powiatach rozłożone mieć chcemy; powinnością przeto będzie Kommifsyi Woiewodzkiey za uwiadomieniem fiebie od Kommifsyi Woyfkowey o wielości y rodzaiu konfyftować maiącego Żołnierza znofić fię z tąż Kommifsyą Woyfkową we wfzyftkim tym, co tylko do potrzeby rozkwaterowania, rekrutowania, furażowania, y ochronienia Obywatelów od przemocy ściągać fię może, a to według naftępuiących Regut. (*Refzta potym*)

Z Poznania d. 26. Liftop: Dzień doroczny Koronacyi N. Pana, ogłofzony był w tuteyfzym Mieście licznym z harmat biciem y odgłofem Muzyki na Galeryi Ratufzowey. W Kościele *Po-Jezuickim* (gdzie pod bogatym baldakinem wyftawiony był Portret Krola Imci) Wotywę Uroczyftą celebrował JX. Dziekan Kollegiaty tuteyfzey, w przytomności Magiftratu y innych Obywatelów; gdzie też znaydowały fię Szkoły z Chorągwiami. Podczas *Te Deum laudamus*, fto razy z harmat uderzono, y Garnizon tuteyfzy, maiąc na czele fwego Pułkownika, z ręczney broni przed Kościołem dawał ognia.

Z Winnicy d. 18. Liftop: Czternaftu *Turkom*, podczas teraźnieyfzey Woyny w Niewolą *Roffyifką* wpadłym, udało fię ucieczką falwować fię z *Krzemieńczuka* y do *Polfkiey* fchronić fię; profząc, ażeby przeprowadzeni beśpiecznie byli do Pogranicznego Miafta *Mohilowa* nad *Dnieftrem* leżącego, iż tam maią fwych znaiomych y krewnych Kupców. Gdy ci *Turcy* pod konwoiem Kawaleryi Narodowey przez tuteyfze Miafto przechodzili, dway Mecenafi *JJ. PP. Sciflowfki* y *Paftawfki*, kweftę na nich uczyniwfzy, tak z fwey hoyności, iako też od Sądu Grodzkiego, Paleftry, y innych Obywatelów, do kilkudziefiąt *Czerw: Zło*: dla tychże *Turkow* zebrali.

Z Wilna d. 18. Liftop: Przechodziła przez tuteyfzą Stolicę Chorągiew nowo-zaciążna JP. Michała *Ogińfkiego* Miecznika W. X. *Lit*: Rotmiftrza Kawaleryi Narodowey, przez *JP*., *Beteckiego* Chorążego prowadzona; która z podziwieniem y prawdziwą fatysfakcyą całey Publiczności oglądaną była. Pierwfza ieft to Chorągiew fkompletowana, ktora fię w tym Mieście widzieć dała. Wybor ludzi, dzielnośc koni, porządne umundurowanie, y zupełne Żołnierzy wyexercytowanie, zaświadczaiąc troſkliwość Rotmiftrza (ktory ią z znacznym barzo nakładem zaciągał) ożywiła w Obywatelftwie nadzieię, że wkrotce zoftaną zifzczone chęci Narodu, czekaiącego z utęfknieniem na rychły Komplet Woyfka, a pokładaiącego ufność fwą na gorliwości Obywatelów Cnotliwie myślących.

Z Paryża d. 9 Liftopada. Na Seffyi *Narodowego Zgromadzenia* dnia 7. rozpoczęto kweftyą od Grafa *de Mirabeau* na wczorayfzey Sesfyą iuż wniefioną, to ieft: czy Miniftrowie *cum voce confultivâ* na Sesfyi *Narodowego Zgromadzenia* maią być przypufzczeni? Przy tey okazyi urofło także y to zapytanie: czy też który z Deputowanych

Narodowego Zgromadzenia może wniść do Minifterium? Graf *de Mirabeau*, o ktòrym rozumieią, że chętnie chciałby wniść do Minifterium, obfzernie mòwił o tey materyi; tym czafem naftępuiący w tey mierze ftanął Dekret: „ *Zgromadzenie Narodowe ftanowi, ażeby żaden z Deputowanych Narodowego Zgromarzenia nie mògł otrzymać Urzędu in Minifterio w przeciągu Pofiedzeń Nacyonalnego Zgromadzenia.* „ Pierwiey iuż ftanęło, ażeby Miniftrowie nie byli przypufzczeni *cum voce confultivâ* do Pofiedzeń *Narodowego Zgromadzenia.* Obadwa Dekreta były przyięte z głośnym pochwaleniem. Y tak Grafowi *de Mirabeau*, drogę teraz do Minifterium zagrodzono. Bifkup *Augufłoduńfki* zaproponował, ażeby Sędziowie Królewfcy zapieczętowali wfzelkie Archiwa y Depozyta Dòbr Duchownych, y Jnwentarz ich fpifać kazali; ażeby Dobra namienione z Produktami fwemi, lafy, &c: pod *Salwągwardyą* Króla, Trybunałów, y Magiftratòw zoftawały; ażeby każdy, ktòryby iakąkolwiek fzkodę w rzeczonych Dobrach uczynił, przykładnie zoftał ukaranym.

Stany Bearneńfkie zgromadziły fię w Mieście *Pau*; ale Zgromadzenie mufiało fię rozeyść, ponieważ Pofpòlftwo chciało wiefzać Ofobę pewną wchodzącą do tychże *Stanòw.* Jeszcze 24 Ofoby z tamecznych Gminnych, zniewolone były ucieczką ratować fię.

Z Leodyum d. 12. Liftopada. Radość nafza zawczefną była, bo flychać teraz, że obce Woyfka Exekucyine, aktualnie mafzeruią, y naydaley za 6. dni przybędą do nas.

Z Kliwii d. 14. Liftopada. Umocowani iefteśmy do fprzeciwienia fię tey pogłofce, iakoby *Prufkie* Woyfka do *Leodyum* przeznaczone, miały odebrać Kontra-Ordynans. Czekaią one tylko na przyciągnienie Woyfka *Monafterfkiego* y *Palatynatu*, dla wkroczenia do *Leodyifkiego* Kraiu, y w przyfzłym tygodniu fkombinowana Armia pod Kommendą Generała *de Schliefen* niezawodnie fwòy marfz rozpocznie.

Z Wiednia d. 7. Liftopada. Raport Felt-Marfzałka *Laudona* z *Belgradu* pod dniem 27. Października donofi, że Oberfzt-Leytnant *Mihaljewich* z większą Korpufu *Woluntaryufzòw* częścią ftoiący w *Semendryi*, odebrał wiadomość dnia 21. zefzłego Miefiąca przez Kapitana *Stoikovich*, że *Serafkier Abdy Bafza*, po rozfianey wieści przez Oberfzt-Leytnanta *Mihaljewich* o zbliżeniu fię nafzych Woyfk, z fwym Korpufem zupełnie teraz z *Cfupria* z takim wyciągnął pośpiechem, że 11. harmat na mieyfcu zoftawił, y znaczny zapas prowiantów. Przed rufzeniem z mieyfca, kazał iefzcze zapalić Moft na *Morawie* położony, y fam ku *Niffa* potym mafzerował. Odebrawfzy tę wiadomość O-

berſzt-Leytnant, poſłał zaraz Majora *Schmid*, z Batallionem Strzelcow, Kompanią Fizylierów, y Partyą Huzarów do *Jagodina*, dla wywiedzenia ſię dokładnie o pozycyi, ſile, y dalſzych obrotach Nieprzyiaciela, tudzież, dla lokowania ſię w *Cſupria*, zabierania 11. harmat zoſtawionych, y raportowania o wſzyſtkim doſtatecznie.

Ceſarz Jmć rzeczonego Oberſzt-Leytnanta *Michaljewich* Pułkownikiem nominował.

Doniesienie z Warszawy dnia 2 Grudnia R. 1789.

W Drukarni *Gröllowſkiey*, znayduią ſię naſtępuiące Piſma: (1) Adreſs zgromadzenia Narodowego Francuſkiego, od Obywatela tego Narodu; piſany przez *Hrabiego Mirabeau*, z języka Francuſkiego na Polſki przełożony. gr: 15. (2) Uſprawiedliwienie czyli Anologilia Zydów; Piſmo, ktore nadgrodę otrzymało od Towarzyſtwa Krolewſkiego Sztuk y Umieiętności w Metz napiſane przez Zalkind Hurwicz Zyda Polſkiego; z Francuſkiego przetłumaczone. Tym zaś Piſmem odpowiada ſię na zapytanie: —Czyli ieſt ſpoſob potrafienia w to, żeby żydzi byli ſzczęśliwſzemi y pożytecznieyſzemi we Francyi. gr: 15. (3) Pobudka do Polaków gr: 8. (4) Spotkanie ſię Arbitra z Turkami gr: 8. (5) Walka Kanarków z Szczygłami, Powieść z Chinſkiego gr: 15. (6) Nota podana Deputacyi do Intereſsów Zagranicznych d. 13. Października 1789. gr: 8. (7) Liſt Papieża Piuſa VI. do Arcybiſkupa y Biſkupow Kroleſtwa Polſkiego. gr: 15. (8) Das Buch für die Wundärzte in den öſterreichiſchen Staaten in 8: gehi 1789. Zl: 1. gr: 15. (9) Chr: Sak: von Moneta, von der einzig zuverläſsigen und durch vule Erfahungen beſtattigten Hül-Cur des Biſses toller Hunde. Wölſe katzeu, Füchſe und aller artentoll gewordene oder auch ſtark gereizter Thiere; wie auch der Vipern Ottern, Schlangen und der Verletzung aller giſtigen Thiere, mit Beyfügung einiger gemeinnützigen Erfahrungen verſchiedenen Gegenſtandes aus der, praktiſchen Arzeneykunde 8. Warſchau 1789. geh: Zl: 2. gr: 15. Opiſanie Illuminacyi w Mieście Warſzawie z okazyi doroczney pamiątki Koronacyi JKMci d. 25. Liſto: 1789. R. po Polſku y po Niemiecku.

Pewna Duchowna Oſoba, poſiadaiąca z reguł Łaciński, Francuſki, Niemiecki, y Polſki języki, Geografią, Hiſtoryą, Arytmetykę, y inne nauki, życzy ſobie mieyſca Guwernera w Dyſtyngwowanym Domie. Dopytać ſię go można u P. *Wallera* Zegarmiſtrza, na *Krako. Przedm:* bliſko, Poczty Nro 417.

Z mocy Dekretu Sądu Radzieckiego M. S. W. y prorogacyi przez Urząd Ławniczy Miaſta tegoż uczynioney, odprawiać ſię będzie Licytacya Dworku Szl: *Makowieckiego* na gruncie dziedzicznym w Ulicy *Koźley* pod N. 1820. ſtoiącego, dnia 4. tego Mieſiąca na Ratuſzu tegoż Miaſta o godzinie 3. po południu. Zyczący ſobie nabyć wſpomniony Dworek, ma ſię znaydować na wſpomnioney Licytacyi.

Iagnieſzka *Bociukowa*, żyiąca z Mężem ſwoim w ſtanie Małżeńſkim od tegoż porzucona od lat 12. zoſtała. Mąż ten, lat teraz ma 33. włosow czarnych, y oczów takichże; ſurdut na nim Lokayſki granatowy z obszlegami granatowemi, upraſza opuſzczona Zona, aby wiedzący o nim, przez litość nad tą ſierotą, uwiadomił Konſyſtorz Chełmſki.

Dnia 26. Liſtopada zginął pieſek biały *Angielſki*, bez ogona, z uchem kaſztanowatym, a drugim czarno kaſztanowatym, y na krzyżu z łatką kaſztanowatą. Ktoby go znalazł, niech odda do P. *Kuiawſkiego* na Piekarſkiey Ulicy pod Nrem. 131. mieſzkaiącego; a będzie miał nadgrodę.

Przybył tu *Conrad Gasd* z *Norymbergi* z różnemi drzewkami; ma rożnego gatunku gruſzki, iabłka, ſliwki, brzoſkwinie, morele, wiśnie, różnego gatunku róże. Stoi u *S. Jędrzeia* wtyłach u Kotlarza Rocha *Sachtingera*.